

проблему збереження і розвитку людського потенціалу, що значною мірою вирішується ресурсами освіти, зокрема вищої.

Список використаних джерел

Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021–2031 роки. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf> (дата звернення: 10.11.2023).

Олешко А.А., Ровнягін О.В. Сучасні тенденції міжнародної освітньої еміграції з України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 3. С. 21–25.

Оржель О.Ю. Про роль вітчизняних університетів у відновленні України під час воєнного стану та по завершенні війни. *Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції у трьох томах, м. Київ: ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 246 с.

Осадчий В. В. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у роботу вищого навчального закладу. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2009. № 4. С. 22–28.

УДК 378.016

Демидова Юлія,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри дошкільної освіти,
Маріупольський державний університет,
u.demidova@mdu.in.ua

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НОВОЇ ФОРМАЦІЇ

В умовах воєнного стану українська система вищої освіти знаходиться у процесі трансформації, які відбуваються у зв'язку з виникненням нових викликів, особливостями соціально-економічного стану нашої держави. Система освіти знаходиться в постійному пошуку нових шляхів розвитку, відбувається її модернізація та цифровізація, виникнення флагманських освітніх програм, здійснюється реалізація проривних стратегій і тактик нової культури розвитку майбутніх фахівців. Все це потребує організації у закладах вищої освіти освітнього процесу, спрямованого на формування професійних компетентностей та досягнення високого рівня професіоналізму.

Належний професійний рівень фахівця набуває особливого значення, оскільки саме в закладі дошкільної освіти закладаються ті фундаментальні цінності, на яких будується та розвивається українська нація.

Особливу увагу необхідно звертати на проблему підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти під час навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти, оскільки саме тут відбувається усвідомлене формування себе як педагога – удосконалюються фахові компетентності, відбувається прояв професійних якостей, зростає ступінь педагогічної майстерності.

Аналізуючи психолого-педагогічні дослідження, можна стверджувати, що професійна підготовка фахівців у ЗВО завжди була у центрі уваги науковців, особливо у М.Вачевського, І.Каленюк, А.Маркової, А.Нісімчука, О.Пехоти, тощо, які заакцентували увагу саме на підвищенні якості професійної підготовки.

Розроблена освітня програма «Дошкільна освіта. Інклюзія» у Маріупольському державному університеті вказує на шляхи розв'язання саме цієї проблеми – дотримання стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» на другому (магістерському) рівні вищої освіти в частині посилення практичної складової (мінімум 20% обсягу освітньої програми), перегляд державних вимог до змісту професійної підготовки, акцент на набуття професійних компетентностей за трудовою дією, урахування потреби у міждисциплінарному характері професійної підготовки [2].

Формування у майбутніх фахівців дошкільної освіти педагогічних, гуманних, соціальних та людських цінностей є важливим аспектом професійного зростання майбутнього фахівця та становлення зразкового еталону для наслідування наймолодшими.

Для реалізації дійсно якісної освіти у Маріупольському державному університеті створені всі умови для формування у майбутніх фахівців таких загальних компетентностей, як: діяти в межах рівня професійної компетентності, соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань; цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність; приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності та відповідально ставитися до обов'язків та інші [1].

Однак переважним напрямком професійного становлення фахівця є формування спеціальних (фахових) компетентностей, а саме: здатність до діагностико-аналітичної діяльності та психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами; здатність впроваджувати в практику освітні проєкти, спрямовані на підвищення якості освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти; здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, до партнерства з батьками, зокрема, у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП та інші.

Формування зазначених компетентностей здійснюється під час опанування таких освітніх компонентів, як: «Освітня та психолого-педагогічна інноватика в дошкільній освіті», «Організація освітнього процесу ЗДО в умовах інклюзивної освіти», «Система інклюзивної освіти дошкільників з ООП в Україні», «Методичний супровід освітньої діяльності у ЗДО» та інше.

Особливістю освітньої програми є те, що здобувачам вищої освіти пропонується блочна системи обрання вибіркових навчальних дисциплін професійної підготовки при опануванні яких формуються цілісне уявлення з управління ЗДО в режимі розвитку («Управлінська культура керівника ЗДО», «ІКТ в роботі керівника закладу дошкільної освіти», «Підприємницька діяльність в системі дошкільної освіти») та з проєктування індивідуальної траєкторії професійного розвитку фахівця з дошкільної освіти («Педагогічне портфоліо як крок до кар'єри», «Створення та управління стартап-проєктами в дошкільній освіті», «Освіта протягом життя: український досвід та світові практики»).

Обрані освітні компоненти дозволяють сформувати уміння працювати з інформацією, розвивати soft skills, підвищують професійний та загальний культурний рівень.

Характерно, важливими педагогічними умовами, що впливає на формування професійної мобільності є:

створення позитивної мотиваційної настанови на професійну мобільність;

організація фізичної підготовки майбутніх педагогів і формування у них готовності до здорового способу життя;

розвиток індивідуальних здібностей магістрантів як найбільшої цінності навчально-виховного процесу тощо.

Важливо, на сучасному етапі розвитку освітньої галузі необхідно реформувати ПРАКТИЧНІ компетентності.

На сучасному етапі, у професійну модель випусника навчального закладу закладається ідея всебічної підготовки і виховання індивіда не лише як спеціаліста, професіонала своєї справи, а й як особистості. СОФТ СКИЛС

Як бачимо, розвиток особистості майбутнього педагога, його інтересів повинен відбуватися за умови переорієнтації навчального процесу з вузько-предметного характеру викладу і вивчення навчальних дисциплін на розвиток у магістрів професійно-зорієнтованої й наукової форми мислення; прояву творчості та креативного підходу.

Список літератури

Закон України "Про дошкільну освіту". URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-14/print1359838558319828>

Рогова Т. Професійна підготовка студентів у ВНЗ: її ознаки та якість. Збірник наукових праць "Педагогіка та психологія". Харків, 2017. Вип. 56. С. 294–30

УДК:159.9.07

Крутій Катерина,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри дошкільної освіти,
Маріупольський державний університет,
k.krutii@mu.edu.ua

Задорожна-Княгницька Леніна,
доктор педагогічних наук, професор,
декан психолого-педагогічного факультету,
Маріупольський державний університет,
l.zadorozhna-knyahnytska@mu.edu.ua,

Деснова Ірина,
кандидат педагогічних наук, доцент,
в.о. завідувачки кафедрою практичної психології,
Маріупольський державний університет,
i.desnova@mu.edu.ua

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ СФОРМОВАНOSTІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ОНЛАЙН-КОНСУЛЬТУВАННЯ В ПОСТВОЄННОМУ ПЕРІОДІ

Розвиток цифрових технологій створює передумови для безперешкодного та варіативного доступу до роботи з клієнтами [10]. Є зрозумілим, що у час активного використання цифрових технологій, освітній процес закладу вищої освіти не може залишатись осторонь [11].

Консультація є базовою навичкою професійної підготовки майбутніх практичних психологів. За військового стану в Україні психологічне консультування онлайн посідає чинне місце в діяльності практичного психолога. Можна з упевненістю стверджувати, що в низці випадків онлайн-консультація може мати переваги перед очним консультуванням. Це стосується і його більшої доступності, і дешевизни, і зручності як для психолога, так і для клієнта.

Останнім часом у всьому світі здійснено низку досліджень, присвячених роботі психолога онлайн. Відомі психологи та психотерапевти позитивно оцінюють онлайн-консультація. В Україні дослідженню різноманітних аспектів підготовки майбутніх